



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. VI. De suscipiente Eucharistiam. Quinam sit illius capax?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

Dices: Ex hac ratione videtur sequi, quod sicut per utramque speciem non confertur gratia heterogenea, ita neque conferatur gratia major, ne dicamus Tridentinum privasse laicos hac gratia majori.

Respondeo, non esse absurdum, quod propter reverentiam debitam Sacramento priventur homines aliqua gratia Sacramentali majori, quam aliqui suscipere. Sic dum prohibetur dare Eucharistiam infantibus, dum prohibetur, ne quis pluries in die communicet, aut celebret, privantur homines gratia, quam reciperent, si sæpius in die celebrarent; nihilominus ob reverentiam Sacramento debitam apte id prohibetur; sic in casu nostro: Unde non est absolum dicere, quod Ecclesia prohibendo Laicis, ne communicent sub utraque specie ob reverentiam Sacramenti privet illos aliqua majore gratia; absolum vero esset, si privaret illos gratia diversæ rationis; & ideo dicimus gratiam, quæ per utramque speciem confertur, probabiliter esse majorem, non vero heterogeneam. Non negandum tamen, quod si gratia Sacramentalis propria hujus Sacramenti, explicata per exigentiam auxiliorum specialium, causata ab utraque specie, esset heterogenea, ut multi probabiliter opinantur, prout innuimus art. 1. num. 6; adhuc rationabiliter posset ob reverentiam Sacramento debitam, Ecclesia prohibere Laicis Communionem sub utraque specie, quia isthæc auxilia diversimodè potuissent a Laicis a Deo obtineri aliis viis, puta, orationibus, jejniis, elemosynis, ac frequentiori susceptione aliorum Sacramentorum; esto non adeo connaturalius istis viis conferantur.

Part V.

ARTICULUS VI.

De Suscipiente Eucharistiam. Quinam sit illius capax?

- I. Incapax est hujus Sacramenti, qui non est baptizatus; Sicut etiam Angeli, ac Beati; necnon adulti inviti illam suscipientes.
- II. Capax vero omnis baptizatus: Infantibus tamen ne in articulo quidem mortis dari debet.
- III. Si puer ob gulam consecratas particulas sumeret, num perciperet fructum Sacramenti?
- IV. Quid de perpetuo amenibus, de phreneticis, semisatis, & stolidis?
- V. Cur Eucharistia non soleat dari parvulis in Paschate ante circiter decennium, dari vero debeat stolidis, ac semisatis, qui debiliore usu rationis fruuntur, quam illi parvuli.

I. **D**iximus art. 2., quinam præcepto divino, & quinam præcepto Ecclesiastico teneantur hoc Sacramentum suscipere: Nunc inquirendum, quinam sint hujus Sacramenti capaces? ac deinde quæremus, quænam dispositio requiratur in suscipiente ex parte animæ, & quænam ex parte corporis.

Certum est primo, neminem non baptizatum, ne Cathecumenum quidem esse hujus Sacramenti capaxem, ita ut possit sacramentaliter illud suscipere percipiendo ejus fructus, ut omnes docent contra Marsil. in 4. quæst. 6. art. 2. Ratio est, quia ex communi sensu Theologorum Baptismus est janua Sacramentorum, & Ecclesiæ; unde nemo potest ad alia Sacramenta pervenire, nisi per baptismum transierit; & in casu nostro non potest homo spiritualiter nutriri per Eucharistiam, nisi sit regeneratus per baptismum.

H 3

Cer.

Certum est secundo, Angelos, ac Beatos esse ejusdem incapaces juxta dicta quaest. 1. art. 7. ; ubi etiam diximus, quod si adultus invitus Eucharistiam sumeret, illam non sacramentaliter, sed materialiter, & ad modum bruti susciperet; immo cum sacrilegio.

Certum est tertio, omnem baptismum esse hujus Sacramenti capacem, ita ut si daretur Eucharistia infanti, vel fatuo a nativitate, Sacramentum non materialiter tantum susciperetur, sicut susciperetur ab infideli, vel a bruto; sed sacramentaliter, & cum fructu: Quod probatur, tum quia infantes sunt capaces baptismi, Confirmationis, & Ordinis: ergo etiam Eucharistiae; cum ad haec Sacramenta suscipienda nulla requiratur intentio in infantibus, ut diximus quaest. 1. art. 7. ; Tum etiam, quia olim fuit antiquus usus Ecclesiae, quod infantibus post baptismum daretur Confirmatio, & Eucharistia, ut advertunt August. Dionys. Ambros., & ex Trident. sess. 21. cap. 4. : quamvis ob reverentiam tanto Sacramento debitam, talis consuetudo, quae tunc erat laudabilis ob multas Ecclesiae persecutiones, unde etiam pueri debuerant Sacramentis confirmari, nunc merito sublata sit, ita ut non liceat infantibus carentibus usu rationis Sacramentum Eucharistiae dare, ne in articulo quidem mortis ex tacito Ecclesiae praecipio (ut docent communiter Doctores cum Tamb.) fundato in consuetudine Ecclesiae, quae videtur approbata in Rituali Romano. Nihilominus ex Lugo disp. 13. num. 44. non obligat talis consuetudo cum tanto rigore, ut non possit dari Eucharistia infantibus, de quibus dubitatur, an usum rationis habeant: Etenim cum iis possit dari extrema Unctio (ut declaratur in Rubricis Ritualis Romani) quamvis non sint capaces illius Sacramenti, qui usum rationis nun-

quam habuerunt (cum enim non poterint peccare, non potest illis dari Sacramentum institutum ad delendas reliquias peccatorum) a fortiori poterit illis dari Sacramentum Eucharistiae, cujus infantes sunt capaces: Immo deberet iis conferri in articulo mortis post septimum annum ante decimum, quando solent esse obligati ad Communionem paschalem; Sicut debet iis dari extrema Unctio: ut communius docent contra Vasqu. de Eucharistia disp. 144. num. 41. , & Hurt. disp. 10. diff. 4. apud Tamb. c. 5. §. 8.

III. Dubitatur, Num reciperet gratiam Sacramentalem infans, qui casu hostiam, vel vinum consecratum inveniret, & ob gulam sumeret?

Videtur gravissimis Doctoribus id concedendum, eo quod ad suscipiendum fructum hujus Sacramenti nulla requiratur in infantibus intentio actualis, aut virtualis, aut habitualis.

Neque dicas, quod ad conferenda Sacramenta infantibus requiratur in Ministro intentio illud conferendi, quae non haberetur in casu. Nam id gratis asseritur; si enim adultus potest sacramentaliter Eucharistiam suscipere, etiam Aquila illam ministrante, in qua nulla potest esse intentio conferendi Sacramentum; quare infantes si ab Aquila etiam reciperent particulam, non reciperent illam sacramentaliter? Quod si particula collata infanti a bruto causat effectus suos, etiam causabit, si casu, vel ob gulam ab infante sumatur.

IV. Certum est quarto, Amentes, qui nunquam habuerunt usum rationis habendos esse tanquam infantes, ita ut capaces quidem sint hujus Sacramenti, illis tamen ministrari non debeat, ne in articulo quidem mortis, ut diximus art. 2. num. 9. Amentibus vero, & Phreneticis, qui ali-

quan-

quando habuerunt usum rationis, danda est in articulo mortis Eucharistia, sicut & Extrema Unctio, si non constet fuisse ante amentiam, ac perseverasse in aliquo peccato notorio, & non sit periculum irreverentiæ; quia censentur interpretative hæc Sacramenta petere.

Nec est eadem ratio de Sacramento pœnitentiæ, ac de istis Sacramentis. Nam ad Sacramentum pœnitentiæ requiritur dolor, tamquam pars constitutiva illius; unde si non doleant, nec dent signa saltem dubia doloris, non potest illis conferri absolutio; quia tamen dolor in confessione requisitus non necessario debet procedere ex intentione confessionis, ut putat Lugo de Pœnit. disp. 14. sect. 2. apud Tamb., ideo concedunt multi, quod moribundo, qui christiane vixit, possit dari absolutio sub conditione, etiamsi Sacramentum pœnitentiæ non petierit, dummodo det aliqua signa saltem dubia doloris, quia unusquisque Christianus præsumitur velle in articulo mortis Sacramentis Ecclesiæ muniri, & hæc intentio satis est ad valide Sacramenta suscipienda. Adde, quod quamvis communiter velint dolorem debere facere unum moraliter cum confessione (ut si quis hodie doleat proponens cras confiteri, & dolorem non revocet). Ex Leand. tamen de Sacram. tract. 5. disp. 7. art. 6., ubi citat Hurt. & Candid., ad Sacramentum pœnitentiæ suscipiendum satis est dolor, qui per quodcumque spatium longi temporis præcessit, dummodo non sit retractatus, ne implicite quidem: Quidquid sit de hac sententia quam in tractatu de Pœnitentia discutimus, certe ex ea sequitur, quod moribundus possit Sacramentum Pœnitentiæ suscipere, si minus vi doloris, quem actu habeat, & cujus det aliqua signa, tamen vi doloris antecedentis. Propterea Na-

var. probabiliter docet apud Tamb. hic cap. 5. §. 9., quod infirmo alienato a ratione possit dari absolutio sub conditione, & Eucharistia; etiamsi obstinatus in mortali multo tempore vixisset, & per multos annos non confessus fuisset, dummodo det aliqua signa doloris, verbi gratia, tollendo manus, percutiendo pectus, &c., immo ipsa anxia respiratio aliquibus videtur esse sufficiens signum, licet dubium, doloris, si aliter non possit illum manifestare; quia sæpe contingit, ut in articulo mortis homo doleat, nec possit aliter signa doloris exprimere. Unde fit etiam, huiusmodi signum non esse dumtaxat dubium, sed probabile, & prudens; quia universim etiam peccatores, quando advertunt instare mortem, solent saltem atteri de peccatis; & ideo ex communiter contingentibus bene præsumi potest, quod talis moribundus doleat, & sic sine scrupulo dari illis potest absolutio sub conditione, & Sacrum Viaticum.

Rogabis; utrum etiam huiusmodi amentes gratiam, & fructum Eucharistiæ reciperent, si casu hostiam consecratam invenirent, & illam sumerent?

Respondeo, quod perpetuo amentes, quia reputantur ut pueri, fructum Sacramenti reciperent, prout diximus de pueris; At qui habuerunt aliquando usum rationis, in articulo quidem mortis fructum Eucharistiæ perciperent, non vero quando casu hostiam consecratam sumerent. Ratio est, quia cum requiratur in adulto intentio aliqua, saltem habitualis, suscipiendi Sacramentum ex dictis qu. 1. art. 7., amens ante amentiam, si christiane vixit, habuit quidem intentionem suscipiendi Eucharistiæ Sacramentum in articulo mortis; non tamen si casu hostiam consecratam sumeret, & ideo solum in articulo mor-

tis Eucharistia sumeretur sacramentaliter, & cum fructu; Quando vero casu illam sumeret, non reciperet cum fructu: Ad eum modum, quo si homo mentis compos hostiam sumit, quam nescit esse consecratam, non sumit illam sacramentaliter, & cum fructu; sed solum materialiter. Quod si contingat, amentem ante amentiam habuisse voluntatem expressam suscipiendi Sacramentum Eucharistiae, etiam si casu hostiam consecratam sumeret, puto, quod in hoc casu fructum Sacramenti reciperet: Et eadem est ratio, si homo mentis compos habeat voluntatem suscipiendi hoc Sacramentum, quoties Eucharistiam sumeret cum ignorantia invincibili, quod esset consecrata.

Demum, amentibus, qui habuerunt aliquando usum rationis, non solum in articulo mortis danda est Eucharistia, sed Villal. cum Tamb. cap. 4. sect. 1. probabiliter putant, quod possit illis aliquoties extra mortis articulum concedi; praesertim si retineant reverentiam huic Sacramento, ut solent Religiosi, qui incidunt in amentiam; idque multo magis si luce aliqua rationis aliquando fruuntur. Immo Henr. lib. 8. cap. 42. art. 3., & 4. putat semifatuis debere in Paschate dari Eucharistiam, & Jo. Sancius apud Dian. part. 2. tract. 14. resol. 79. posse illis ministrari, quoties petierint; quia si non committitur irreverentia communicando illos in Paschate, nec si communicent extra tempus paschale. At Januarius part. 1. resol. 17. apud Tamb. docet non esse illis saepe dandam, ne ex frequentia concipiant irreverentiam; Et idem dicas de Mutis, & Surdis a nativitate, & de Stolidis, ac iis, qui debili rationis usu pollent.

V. Dices; non est universim danda Eucharistia in Paschate parvulis ante circiter decennium, quia non ha-

bent perfectum rationis usum; ergo a fortiori non est danda stolidis, ac semifatuis, qui usum rationis debiliorem habent, quam isti parvuli.

Respondeo, nego consequentiam; Disparitas est ex Tamb. loc. citat., & Sanch. de Matrim. lib. 1. disp. 8. num. 12., quia in parvulis est spes perfectioris iudicii, quando poterunt reverenter Eucharistiam recipere, ut praecipitur in cap. *Omnis utriusque sexus*; At cum semifatui non sperentur meliorandi, semper deneganda iis esset Eucharistia, quod pia mater Ecclesia non patitur.

ARTICULUS VII.

De dispositione ex parte animi ad Eucharistiam requisita.

- I. *Quanta sit peccati gravitas communicare in statu peccati mortalis?*
- II. *Num sit culpa venialis ad Eucharistiam accedere cum culpis venialibus non retractatis?*
- III. *Obligatur Sacerdos quamprimum post missam confiteri, si deficiente copia Confessarii celebravit cum sola contritione de mortali, quod erat in conscientia, necessitate urgente.*
- IV. *Num dicatur esse necessitas sufficiens ad sic celebrandum, ut satisfiat precepto de Missa audienda in die festo?*
- V. *Quanam universim censenda sit urgente necessitas celebrandi non praemissa confessione?*
- VI. *Ad quid tenetur, qui habens peccata reservata simul, & non reservata, nequit adire Superiorem, sed habet copiam Confessarii inferioris?*
- VII. *Num liceat simplici Sacerdoti absolvere a mortalibus indirecte?*
- VIII. *Qui post Confessionem recordatur alicujus mortalis, teneturne de novo*